

Eksperti starp prezidentūras prioritātēm saredz fiskālās stabilitātes un vienotā tirgus problemātiku

Valsts kanceleja

10.07.2012

Ieguldījums Tavā nākotnē!

Šie jautājumi vairākkārt tika virzīti priekšplānā diskusijā, kas pirmdien, 9. jūlijā, Ārlietu ministrijā pulcēja ekonomikas un finanšu ekspertus, lai pārspriestu iespējamās Latvijas kā ES prezidējošās valsts prioritātes.

Kā pasākuma ievaddaļā savā ziņojumā uzsvēra DNB bankas ekonomikas eksperts Pēteris Strautiņš, attīstības procesi ekonomikā ir samērā grūti prognozējami. „Pirms trīs gadiem mēs nevarējām paredzēt eiro krīzi, un nevaram būt pilnīgi droši, ka 2015. gadā eirozona vēl pastāvēs. Tāpat nevar zināt, vai tajā joprojām ietilps lielās valstis, un nav skaidrības arī par Latvijas pievienošanos eirozonai”, viņš norādīja, aicinot apsvērt dažādus scenārijus. Saskaņā ar eksperta sacīto, pašlaik ES politiskajā darba kārtībā dominē fiskālās politikas jautājumi, un jo īpaši tā sauktais fiskālās disciplīnas līgums. Tā mērķis ir noteikt stingrāku fiskālo disciplīnu eirozonā, kas kalpotu par pamatu tās stabilitātes nodrošināšanai nākotnē. Pašlaik gan trūkstot skaidrības par to, kā tiks nodrošināta līguma ievērošana.

Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšsēdētājs, deputāts Vjačeslavs Dombrovskis aicināja sākotnēji nodefinēt kritērijus, pēc kuriem vadīties prioritāšu noteikšanā. Viņš arī pauda pārliecību, ka tām jābūt iespējami konkrētām. Domājot par prioritāšu noteikšanas principiem, viņš piedāvāja tās skatīt trīs līmeņos. Pirmkārt, jākoncentrējas uz Eiropas mēroga jautājumiem. Otrkārt, jāņem vērā Latvijai būtiskais. Treškārt, viņaprāt, nepieciešams darba kārtībā ietvert jautājumus, kas īpaši interesē valstīm, ar kurām Latviju ES vieno ciešākās sadarbības saites. Tādējādi prioritāšu noteikšana varētu kalpot arī kā ārpolitikas instruments. Jāatceras, ka Latvijas kapacitāte ir ierobežota, un ikvienas idejas realizācijai būs nepieciešams partneru atbalsts. Deputāts V. Dombrovskis arī pauda uzskatu, ka Latvijas interesēs būtu aizvien augstāka federalizācijas pakāpe ES: „Ja Eiropa neklūs vairāk federatīva, eirozonai nav nākotnes!”

Ar Ekonomikas ministrijas redzējumu par prioritārajiem jautājumiem prezidentūrā iepazīstināja valsts sekretāra vietniece Zaiga Liepiņa. Viņa pievērsās problēmām, kas saistītas ar ES vienoto tirgu un starptautisko tirdzniecību: „Pašlaik aktuāls jautājums ir uzņēmējdarbības vides attīstīšana jeb vienotā tirgus sakārtošana”. Kā nozīmīgs tika akcentēts arī digitālā vienotā tirgus attīstības jautājums. Pašlaik ministrija piedāvā apsvērt tādas prioritātes kā ES vienotā tirgus uzticamības

stiprināšana un pakalpojumu sektora attīstības veicināšana. Z. Liepiņa arī vērta uzmanību uz to, ka ārējās tirdzniecības jomā Latvijas interesēs būtu rūpīgi sekot līdzi tam, kā partnervalstis ievēro saistības, kuras tās uzņēmušās, kā arī rūpēties par protekcionalisma mazināšanu.

Finanšu ministrijas Fiskālās politikas departamenta direktors Nils Sakss norādīja uz uzdevumiem, kuru izpilde būtu Latvijas interesēs, proti, panākt ekonomiskās konverģences progresu un fiskālo stabilitāti ES, paaugstināt ES konkurētspēju ārējos tirgos, sekot līdzi kapitāla kustības ietekmei uz ekonomikas un finanšu stabilitāti, sakārtot attiecības ar Austrumiem un tā sauktajām trešajām valstīm ekonomikas un finanšu jomā.

Detalizētāk aplūkojot ES vienotā tirgus problemātiku, diskusijas dalībnieki atzina, ka tas joprojām ir integrāciju veicinošs faktors, un zināmas pūles prezidentūrā būtu veltāmas tā līdzsvarošanai. Šajā kontekstā tika akcentēta nepieciešamība attīstīt infrastruktūru, intensificēt e-komerciju, kā arī veikt darba tirgus liberalizācijas pasākumus.

Pārspriežot aktuālos ES fiskālās pārvaldības un finanšu sistēmas stabilitātes jautājumus, tika sniegtas rekomendācijas aktivitātēm vairākos virzienos. Pirmkārt, būtu jānovērtē, kādu pienesumu Latvija spēj sniegt fiskālās disciplīnas jomā. Latvijai būtu jāpiedāvā savs redzējums, izmantojot savu pozitīvo pieredzi. Otrkārt, būtiska ir padziļināta krīzes iemeslu analīze, īpaši koncentrējoties uz kapitāla plūsmas radītajiem riskiem. Lielas kapitāla plūsmas un ierobežota darba tirgus atvērtība rada paaugstinātu makroekonomisko disbalansu risku, norādīja diskusijas dalībnieki. Treškārt, tika akcentēta konverģences veicināšanas nepieciešamība.

Starptautiskās tirdzniecības jautājumu blokā izskanēja ieteikumi veicināt ES ārējo tirdzniecību, kā arī stiprināt dalībvalstu savstarpējo koordināciju un uzturēt kaimiņattiecību politiku virzībā uz brīvās tirdzniecības līgumu noslēgšanu ar mērķvalstīm.

Nākamā diskusija par Latvijas prioritātēm ES prezidentūrā notiks 11. jūlijā, un tā būs veltīta konkurētspējas tēmām.

Diskusijas rīkotāji izsaka pateicību jaunatnes organizācijas Klubs „Māja” biedriem par brīvprātīgo darbu pasākuma norises nodrošināšanā.

Diskusija tika rīkota Valsts kancelejas administrētā Eiropas Savienības Sociālā fonda projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1/10/IPIA/CFLA/004/002) aktivitātes 6.1. „Atbalsts Prezidentūras darba programmas izstrādei” (iepirkuma identifikācijas Nr. MK VK 2011/29ESF) ietvaros. Projekts 100% apmērā tiek finansēts no ESF līdzekļiem.

Informāciju sagatavoja:

Inese Grumolte,
aktivitātes „Atbalsts Prezidentūras darba programmas izstrādei” komunikācijas speciāliste,
e-pasts: grumolte.inese@gmail.com